

آئونه شرايطي : هر يري ايجون
سنه لکي (۲۷۵) آلتی آيلني
(۱۵۰) خارج ايجون سنه لکي
۳۲۵ غروشد .

نسخه سي ۵ غروشد .
ايکي نسخه برآراده
(۱۰) غروشد
سنه لکي ۵۲ عدد در .

اداره خانه : باب عالي جاده سنه
رشيد افندي خاتمه

اخطارات
آبونه بدلي پشيدن .

مسلكه موافق آثار مع المنونيه
قبول اولنور . درج ايدله ين
يازيلر اعاده اولنماز .

الشيخ صالح

سنة ۱۳۳۰

آدره من تبديلند آريجه
۵ غروش كوندريمليدر .

مكتوبلرك امضاري واضح
واو قوناقلي اولسي وآبونه
صره نومروسي محتوي
بولونغي لازمدر .

ممالك اجنييه ايجون آبونه
اولانلرك آدرسلرينك
فرانسجه يازلسي رجا اولنور .

پاره كوندردلديكي زمان نهيه
داثر اولديني بيلديرلسي
رجا اولنور

آبمون اهدكم سيلل الرشاد

صاحب و مدير
اشرف اديب

باش محرر
محمد طاكف

والله يهدي من يشاء الى صراط مستقيم

جلد ۲۲

۹ آغستوس ۱۳۳۹

نچشنبه

۲۶ ذی الحجه ۱۳۴۱

عدد ۵۵۰-۵۴۹

آغليقان كليساسنه جواب

ترقيات وتاليفات اسلاميه هبئت علمي سي رئيس عالي سي شيخ عبدالعزیز جاربسه افندي حضرتري طرفنده تأليف بويرورلوب شرعيه
رکالت هلبديسي طرفنده آغليقانه كليساسنه كوندريملوك اوزره آريجه طبع اولونمقده اولاره هرابر :

ديه اسلامك خصائصي

تجری فی البحر بما یفزع الناس وما ازل الله من السماء من ماء فاحيا به الارض
بعد موتها وبث فيها من كل دابة وتصريف الرياح والسحاب المسخر
بین السماء والارض لا یات لقوم یعقلون . - سورة بقره (۱)

اسلام قرآنك برچوق یرنده انسانلری خلققده متجلی آیات
الهییه دوشونمیه ومعرفت صائقی حقیك بدیع صنعنده وضع بدیعنده
آرامیه سوق ایدیور ؛ هیچ برآیتده معجزه سلاخه ، یاخود عقلك
قاوریامیه جفی استبدادی تکلیفله استناد ایتیهور .

اسلام اویکانه دیندرکه معجزات ایله نه ییغمبرلرك وظائفي ، نده
عبادك صلاح وسعادتق نامنه وقوع بولان بعثتلرينك ثبوتق آره سنه
هیچ برمناسبت اولمديغنی انسانلره بیلدیرمشدر .

عرب مشرکاری کندیلرینه برمعجزه کوستریلسی ايجون نه قدر

۱[کولرك ، يرك باراديله سنه ، کیجه ایله کوندوزك بری برنی تعقیب
ایتمه سنه ، بشرک منافعی یوکه نهرك دکرك اوزردن آقوب کیدن کیده ،
اللهك کوکدن ایندیرمرك کندیسيله اولمش طور اقلری دیرلتوب اوزرنده
هر درلو مخلوقاتق یایدینی صوده ، روزکارلرك سوقنده ، کولکه برآره سنه
مسخر بولوطده عقلی اولان برقوم ايجون البته حقیك برلکته دلیلار واردر .

بر بوراده اسلام ایله دیگر ادیانی مقایسه ایدرك آره لرنده کی فرقی
کوستره جك دکاز . یالکیز مسلمانلرجه دینلرينك اك باشلی میزانندن ،
اك مهم خصائصندن صاییلان شیلری بیلدیره جکیز .

۱[دینك اساسانه ایمانه اولجه فکری اعمال ایله قناعت کامله
مصرفنده عقلاستناد استحصال ایتیمکسزین بر عقیدهیه ، یاخود
اساساتندن برینه ایمان مسلمانلرك فرائضی میاننده داخل دکادر .

قرآن برچوق آیتلرنده انسانی ، افسده ، آفاقده تجلی ایدن
عظمی تفکر صورتیه معرفت الهیه سوق وتشویق ایدیور :
(اولم ينظروا فی ملکوت السموات والارض وما خلق الله من شیء .
سورة عراف (۱) سنریم آیاتنا فی الآفاق فی انفسهم حتی یتبین لهم
انه الحق . - سورة فصلت (۲)

(ان فی خالق السموات والارض واختلاف الليل والنهار والفلک التي

۱[ملکوت ساواته ، ملکوت ارضه ، حاصلی اللهك یاراتدینی بوتون
شیلره باقاییورارمی ؟

۲[اسلامك حق اولدینی کندیلرنجه آکلاشیماق ايجون اولنره هم
آفاقده ، هم افسده آیات قدرتمزی کوستره جکیز .

اصرار ایتشلردی . « کندیلرینه بر معجزه کلدیکی تقدیرده مطلق ایمان ایده جکلرینه دایر اولانجه یمینلریله الله قسم ایدیورلردی . » [۲] لکن جناب پیغمبر هیچ برکون بو طبللری اسعافه یانا شهادی ، و بر دیکي جواب آنجق شونلردی : « معجزه لر نیم دکل ، اللهک الله دره . » [۳] « بن حق آچیقدن آچیغه سویلر بر نذریم ، باشقه برشی دکل . » [۴] بر آره لق مشرک لر خوارق طلبنده یک ایلری کیده رک شویله دیشلردی : « سکا هیچ بر زمان اینانه جق دکلر . مکرکه یردن بزه بیکار چیقارم سک ؛ یاخود خورما اغاجلریله ، آصمه لرله طولو بر باغچه ک اولسون ده اورته سندن نه لر آقیده سک ؛ یاخود کولکری زعمک کي اوزریمزه بارچه بارچه ایندیرم سک ؛ یاخود اللهی و مدکلری صیره یله اوکزدن کچیرم سک ؛ یاخود جواهردن بر آوه صاحب اوله سک ؛ یاخود کولکره چیق بیله سک . بونکله رابر یوقاریدن بزلره المزله طونوب اوقویه جغمز بر کتاب ایندیرم دیکه سک کوکه چیق دیکه ده اینانه مایز » [۵] علیه الصلوة والسلام اقدیمزده بونلره قارشى : « آمان یاربى ! بن الله طرفدن کوندریش بر انساندن باشقه برشی میم ؟ » [۶] دییوردی . اسلام اویکانه دیندرکه معجزه طلبنده بولونانلری مؤاخذه و سخافت فکر ایله اتهام ایدیور . پیغمبری تأیید ایچون قرآندن باشقه خارقه اولامایه جغنی بیلدیریور . زیرا قرآن اورسول محترمک رسالتیه هم آهنگ اویله طبیعی بر معجزه درکه هیچ بر معارض ایچون آیات سبحانیه سندن برینه طعن امکانی یوقدر .

اسلام بزلره بر حقیقت ده ا بیلدیریور : بشری اقناع خصوصنده معجزاتک کفایتی اولایدی اسکیدن کلوب کیدن امتلرک ایمانندن آیریلاری ایجاب ایدردی . چونکه اوقدر اصرار ایله ایسته دکلری معجزاتی کوزلریله کورمشلردی .

قرآن بزلره اوکچن امتلرک اصولی با فکر ناصیل تصریر ایدیور ا هر هانکیسه بر معجزه ایندیریله جک اولورسه در حال تردد ایچنده ، شبهه ایچنده قاهره بر درلو اینانق جهته یانا شهادلردی . نهایت انکارده قدرت بولامایه میدانده کی خارقه کوزلری مسحور ، عقللری بریشان ایدن سحر دامه سنی یاپیشدیریورلردی . « بوسکا کاغد اوزرینه یازیش بر کتاب ایندیرم دیکه ده اوکا اللریله طوقومش اولسه لردي بیه کافر لر : بو ، آشکار بر سحر دن بشقه برشی دکل ،

[۲] واقسموا بالله جهد ايمانهم لئن جاءهم آية ليؤمنن بها . - سورة انعام .

[۳] انما الايات عند الله . - سورة انعام .

[۴] وانما انا نذير مبين . - سورة ملك .

[۵] وقالوا ان نؤمن لك حتى تفجر لنا من الارض ينبوعا او تكون لك جنة من نحيل وعند فتفجر الانهار خلالها تفيجراً او تسقط السماء كازعمت علينا كسفاً او تأتي بالهة والملكة قیلا او يكون لك بيت من زخرف او ترقى في السماء ولن نؤمن لرقيك حتى تنزل علينا كتاباً نقرؤه . - سورة اسرى

[۶] سبحان ربى هل كنت الا بشراً رسولاً . - سورة اسرى .

دیرلردی . » [۷] زیرا معجزات ایله اینیانک نه بعثی ، نه ده فطری وظائفی آره سنده هیچ بر معقول مناسبت بولونه مایه جغنی ذهنلرینه برلشمشدی . بونک ایچوندرکه فاطر حکیم پیغمبری کتاب مبینی ایله تأیید یورددن صوکر ا جهالت ، یاخود عناد سائقه سیله حالا معجزه ایسته مکده اصرار ایدنلری « کندیلرینه اوقونوب طور مقده اولان کتابی سکا ایندیریشمز اونلره الیر میورمی ؟ حال بوکه او کتاب مبینده ایمان ایدن قوم ایچون هم رحمت ، هم عبرت وار . » [۸] طرزنده مؤاخذه ایدیور .

خوارق طلبنده یک ایلری کیده نلره هجوم ایدن آیات قرآنیه نک اک شدتلیسی شور : (وقال الذين لا يعلمون لولا يكلمنا الله او تأتينا آية كذلك قال الذين من قبلهم مثل قولهم تشابهت قلوبهم قدينا لايات لقوم يوقنون . - سورة بقره ۹)

عجبا « عقل » دیکر دینلرک هر هانکی برنده اسلامدن کوردیکی معاملیه مظهر اوله بیللمش میدر ؟ شرعک ظواهرندن برشی « عقل ایله تعارض ایتسه اسلام عقلک حکمیه حرکت اولومغنی امر ایدر . زیرا نظر اسلامده اولاحق تعدد ایتز ؛ ثانیاً محال اولان بر عقیده نک ، یاخود خلاقی برهان ایله ثابت بر حکمک قبوله عقلی الزام ایتک مستحیلدر .

بر مسلمانک قلبه بر شبهه کلیورکه دفعنه قادر اوله مایور . بونکله رابر حق ، صوابی آراشدیرمقدن ده کری طور مایور . عجبا بویله بر وضعیت قارشیننده او آواره قلبک نجاته حکم ایده جک و « الله کیمسه یه وسعندن فضله تکلیفده بولونماز » [۱۰] « الله کیمسه یه وریکندن زیاده سنی تکلیف ایتز . » [۱۱] ، « دینده جبر یوقدر . » [۱۲] دییه جک اسلامدن باشقه بر دین وارمی ؟

اسلام جناب حقک ملکوتنده تفکره دالمه یی ، الله تقریبی موجب عبادتک اک بویوکلرندن صایار . علیه الصلوة والسلام اقدیمز « تفکر ساعة خير من قيام ليلة » [۱۳] بویوریور .

مسلمانلرک هپسی بیلیرکه طبابت ، تشریح ، علم حیات ، وظائف

[۷] ولولنا عليك كتاباً في قرطاس فلمسوه بأيديهم لقال الذين كفروا ان هذا الاسحر مبين . سورة انعام

[۸] اولم يكفهم انا انزلنا عليك الكتاب يتلى عليهم ان في ذلك لرحمة وذكرى لقوم يوقنون . - سورة عنكبوت .

[۹] بيلم ينلرده « نه اولور ، الله بزمه قونوشه ، یاخود بزه بر معجزه اینسه » دییورلر . کندیلرندن اول کلنلرده عینی سوزی سویله مشلردی .

قلبری لری برینه بکزمه یور . بزل یقین صاحب لری ایچون آیاتری بیلدیرمشزدر .

[۱۰] لا يكلف الله نفساً الا وسعها . - سورة بقره

[۱۱] لا يكلف الله نفساً الا ما آتتها . - سورة طلاق

[۱۲] لا اكراه في الدين . - سورة بقره

[۱۳] بر ساعت دوشونمک ، بوتون کچه یی عبادتله کچیرمکدن خیر ایدر .

باغشلاں . چونکہ او ، غفور رحیم در . « ۱] طرز زندہ سبق ایدن وعد الہیسنک خلفندن منزہ اولدیغنی اوکا آ کلاتیور .

ایشته انسان دورہ رشده کلنجه کنیدی بولاھوتی موقعده کوردہ رک درحال آ کلارکہ آرتیق صیاوت مرتبہ سندن یوکسلمشدر ؛ آرتیق بوتون کار وزیانی کنیدی عقل وارادہ سنک محصولیدر بوتون سعادت ، حرمانی ینہ کنیدی فعل وحرکتہ باغلیدر . اوت ، اوزمان ادراک ایدرکہ اللہ ایلہ مخلوقاتنک ای ، کوتو هیچ بری آراسندہ اصلا پرده یوق ؛ چونکہ ہبسی اونک عیالی ، اونک قوللری ؛ کنہادن چکینہ نلرینہ ثواب ویریور ؛ بشمان اولانلری ، توبہ ایدنلری باغیشلاور ؛ جاھلاری اوکرہ دیور ؛ حاصلہ عاقبتک وخامتنی کوستریور . حاصلی فسحت سرای رحمتک خارجندہ مشرکاردن باشقہ کیمسہ قالمایور . اوت ، اوزمان برالہ رحیم کوریورکہ بوتون کلنلر ایچون قاپولری آجیق ؛ جنتی ، رضوان الہیسی نہ قدر ایستہ ین وارسہ ہبسنہ آمادہ ؛ بارکاک مرحمتک اشیکندہ نہ پرده وار ، نہ پرده دار . بونی کورن انسان (ونحن اقرب الیہ من جبل الوریڈ . - سورہ ق) ۲] نظم جلیلی آ کدیفہ یأسک هجومندن ، امیدلرینک اضمحلانندن آسودہ قالیور . صوکرہ (وهو معکم اینما کنتم واللہ بما تعملون بصیر . - سورہ حدید) ۳] آیت کریمہ سی دوشوندیکہ بامعبودینہ قارشی عصیاندن قورقیور ؛ یاخود آردہ هیچ بر توسطکار اولمقسنزین کنیدیسی طوغرودن طوغروہ خطاب سبحانیسنہ مظهریتلہ تکریم بویوران اوخلاق کریمی کوجندیرمکدن اوتانیور .

ہلہ ، کائنات سائرہ قیاس ایدیلنجه نزد الہیدہ سینک قانادینہ بیلہ معادل کلہ میہ چک بریلدیزک اوزرنندہ اوطوران افراد بشردن برینک قالقوبدہ کوکلرک ، یرلرک قیومی اولان فاطر ذوالجلالک یانی باشندہ - حاشا - بر جوجفک ولیسی ، یاخود برمحجورک وصیسی موقعنی اشغال ایتمیسی ، اسلامک تلقیسنہ کورہ ، اللہی بیلہ مکدن ، اونک مقام صمدیتہ حرمتسزلکدن باشقہ برشی دکادر .

انسان دورہ رشده وارنجه بو مراتب قدسیہ نک ہبسی کلیر ، قارشوسنہ دیکلیر و اوزمان آ کلاماہ باشلارکہ بشرک یریوزندہ خلیفہ اولماسندن مقصود الہی نہ ایمش ؛ بنی آدمک تکریمندہ نہ کی حکمتلر وارمش ، جناب حق انسانی حجر ومراقبہ زنجیرلرندن ناصیل آزادہ یارامش دہ ، اخطار ایستکہ وظیفہ ک آنحق اخطاردر . یوقسہ اولرک اوزرنندہ مراقب دکلسک . « ۴] دیہہ خطاب ایتدیکی پیغمبری دہ

۱] یا عباد الذین اسرفوا علی انفسہم لاتقنطوا من رحمۃ اللہ ان اللہ یغفر الذنوب جمیعاً انہ هو الغفور الرحیم . - سورہ زمر .

۲] بن اوکا شاخ دامارندن دہا یانیئیر .

۳] ہرزدہ اولورسہ کز اولوکز ، او سزکاکہ برادر ، اللہ بوتون ایشلہ دکاریگز کوریور .

۴] (فذکر انما ذکر . لست علیہم بمسيطر . - سورہ غاشیہ .)

الاعضاء ، معرفت النفس وسائرہ کی انسانی فاطر حکیمک خلقتدہ تجلی ایدن حکمتلرینی طانیہ حق ، وضمتدہ کی ابراری آ کلایہ حق حالہ کترین فنونہ عائد آناری اوقومق اک بویوک عبادتلدندہ . بونک ایچوندرکہ ایام تحصیلک قسم اعظمی حقہ عبادتہ وبدایع مصنوعاتی آ کلایہ رق معرفت الہیدہ یوکسلمکک کچیرمک ہر مسلمانک الندہ در . الوریورکہ نیقی خیر اولسون .

۲) فرصہ ینرفردی مسلمانلق فردی حریت وجدانی تقریر ایتدیکی **حریت و جبرانہ** کی فرض عینی دہ تکلیف ایتمشدر . بناء علیہ نظر اسلامدہ ہر فرد اسباب وشرائطی موجود اولدینی تقدیردہ شرعک بوتون احکامیلہ مکلفدر . وبوخصوصہ افراد بشر مساویدر . ارککلہ قادی ، متبوع ایلہ تابع آرمندہ هیچ فرق اولمادینی کی ، رطبہ نک دیکر طبقہ ین ذرہ قدر آریلینی یوقدر .

اسلام وجدان فردینک حریت واستقلالنی تقریر ایدیور . اوسیدن نہ کیمسہ باشقہ سنک وجدانی اوزرنندہ حکم ایدہ بیلیر ، ندہ اوکا وجدانک قبول ایدہ میہ چکی بر اسردہ بولونہ بیلیر . صوکرہ ، اسلامدہ ، دینی مرتبہ سی نہ قدر یوکسک اولورسہ اولسون هیچ کیمسہ یوقدرکہ باشقہ سنک نعم ایددن محرومیتہ حکم ایتک ، یاخود کناھلرندن برینک مغفرتی ، یاخود او آدمک رضای الہی بہ مظهریتی تکفیل ایتک قدرتی حائر اولسون .

انسان مکلفیت چاغہ ایریشیر ایریشمز کنیدی اولیلہ بر آلہ عادل حضورندہ کوریورکہ رشید اولمشلرہ توجیہ ایتدیکی خطابی آرتیق اوکادہ تشمیل ایدیور ؛ اونی دہ دیکر ارادہ وقدرت صاحباری کی بوتون تکالیفی ایلہ مکلف طوتیور ؛ کناھک ، عصیانک عواقبندن صاقینمسی امردہ بولونیور ؛ کزلی ، آشکار بوتون قالقولری کنیدیسنہ تحریم بویوریور ؛ حلالی ، حرامی آجیق آجیق بیلدیریور ؛ اونک ایچون حاضر لادینی ثوابی دہ ، عقابی دہ سویلیور وایشلہ چکی معاصیدن یالکز اونی مسؤل طوتیور ؛ صوکرہ نہ برشفاعتجینک مداخلہ سیلہ ، ندہ اولادینی ، یاخود مالی فدیہ ویرمک صورتیلہ حقت عدالت مطلقہ سندن قور تولہ مایہ جغنی کنیدیسنہ کوستریور .

ینہ او انسان اولیلہ بر معبود رحیم قارشیسندہ اولدیغنی حس ایدیورکہ فطرتندہ کی ضعفی واستعداد معصیتی بیلدیکی ایچون دائماً کنیدیسنہ توبہ ورجوع امرینی ویریور . اوکا رضاء الہیسی ، غفران بی تناہیسی وعدہ بولونیور . طبق جکر بارہ سنک ایننی دیندرمک ، المنی کیدرمک ایستہ ین شفقنی بر انا کی اونی کولر بوزلرلہ ، نوازشلرلہ بسلہ ور . کناھکارلر ایچون « ای نفسلرینہ ظلم ایدن قوللرم ؛ اللہک رحمتدن امیدیکزی کسمہ ییک . محقق بیلک کہ اللہ کناھلرک ہبسی

داخل اولق شرطيله هيچ بر موجود ايچون بو مخلوق مكرم اوزرنده حق تحکم قبول ايتمه مش .

ايشته انسان اوزمان فرقه واربرکه روح انسانک يوکسلمسه اراده ازل تعلق ايدن پابه نه درجه لرده يوکسک ؛ کنديسنه بخش اولويان عزت و حریت نه قدر کنیش ! آرتيق اويله معظم برخالق حضورنده اولديغی کورورکه شفاعتچيله افتقاری يوق . اويله جوشقون برمرحت قارشيسنده بولورکه قاروشمق ايچون کيمسه نك توسطه محتاج دکل . آياغی قایدقجه ، وئاله کيردکجه توبه يه ، ندامته صيفير و بوتون ساحه امکانی قوجاقلایان رحمت الهیه قابولری انجق بوايکی مفتاح ايله آچار . يوقسه کنديسی کی ضعیف ، عاجز مخلوقاتدن باشقه برشی اولميان مشايخک ، رجال دينک يارديمه اصلا مقنر اولماز .

بونکله رابر اسلامک الهی بيلوردی که اطمئنان قلب ايله راحت وجدان يوقسولانی جوق زمانلر انسانی ربا ، نفاق ، يالان ، فتور کی صفات ذميه ايله اتصافه مجبور ايدر وافکار وافعالده صدق و اخلاصه ميدان بر اقایان بوصفتلر اونی ادرا کسز بهيمه لردن دها سافل بر درکيه دوشور . ايشته بوسيدن مؤمن قوللری ايچون حریت وجدانی ، حریت اراده یی بوکی ردائلك هجومه قارشى سپر اوله رق ویردی ؟ مراقبه و حساب حقاری ده لطیف و خیر اولان ذات سبحانيسندن باشقه نه بخش ایتدی . (يعلم خائنة الاعین وما تخفی الصدور . والله يقضى بالحق . - سورة غافر) ۱

بناء علیه آتدینی فرض عين وفردی حریت وجدان اساسلریله مسلمانلق بر طرفدن مکلف انسانه عزت ویرمش ، اونی عاجزلرک درکاتندن يوکسلمتش ، دیگر طرفدن ده رب العالمینک حریم کبريانی حجر کی ، مداخله کی شائبه لردن تنزيه ایتمش اوليور .

۳) هيچ برکناهلر باشقه نك مسلمانلقده هرکسک وبالی کنديسنه عانددور . ربانی يوکلمز ۲] افراد بشردن هيچ برينک خطاسی باشقه نه لچمز . اولک ايچين نظر اسلامده جوجق گناهلردن ، قاحتلردن پاك اوله رق طوغار . هيچ بر حساب ، هيچ بر عصبابه معروض دکلدور . ومكلفيت چاغه کانه يه قدر بومعصوميتی محافظه ايدر . مکلفيت دورده سی اولک ايشله يه چکی خيروشر ، نافع ، مضر بوتون افعاله قارشى محاسبه نك باشلادیغی دورده در .

مسلمانلق بزلره بيلدرييور که جناب حق حسنات ايله سياندن بر قسمک جزاسنی تعجیل ايدرك دنيا ده ویريور ؛ بر قسمک حساسی ده آخرته راقيور . ذمنارده ايجه يرلشمسی ايچون بومال بر جوق

۱] کوزلرک خيانتی وسينه لرك کيزله ديکی بوتون شيلری بيلير . الله ذوالجلال حق ايله حکم ايدر .

۲] ولا تزد وازرة وذر اخري . - سورة اسرى

آيات کریمه ايله تکرار بويورولمش : (کل نفس بما کسبت رهينة . - سورة مؤمن ۱] (فمن يعمل مثقال ذره خيراً يره ومن يعمل مثقال ذرة شراً يره . - سورة زلزله ۲] ، (ولا تزد وازرة وذر اخري . - سورة اسرى ۳] (کل امری بما کسب رهين . - سورة طور ۴] ، آيتلردن باشقه آيات جليله ده واردر . مسلمانلق بو حکيله انسانی ايلک جديک خطاسنه وارث اولديغی اندیشه سندن قورتنارييور و « حق » اسم پاکی اسماء حسنا سندن اولان اللهک عدلی هر هانکی بر مخلوق باشقه نك ايشله ديکی جرمدن طولاي مؤاخذه شائبه لردن بک متعالی اولديغی آکلانيور : « کيم برکناه قازانيرسه اونی آنجق نفسی ايچون قازانش اولور . الله عليمدر ، حکيمدر . ۵]

۴) انسانلر آره سنده اسلامک غايه لردن بری ده انسانلر آره سنده صلح رسالتمک تأسیسی صلح و مسالمتک تأسیسی در . مسلمانلرک پیغمبری پر یوزینه قلیچ دکل ، صلح و مسالمت يرلشدیرمک ايچون کلدی . اوت ، علیه الصلوة والسلام افنديز ظهور ایتدکری زمان بری لرلرینه قارشى غیظ و کینلردن عربلرک کوکسند قازانلر قانیوردی . اورته ده فاصله سز باصقینلردن ، آردی آره سی کسيلمز محاربه لردن ، صوکی دوکولان قاندن ، اوت کی سوکولان جاندن باشقه برشی يوقدی . اولک ايچون رسول معظم طورمايوب بولر قصاص قانونلری بيلدرييور وبني ، عدوان اربابه موعود عاقبتدن کندیلری تحذیر ایدیوردی . نهایت دين مينک فيضيله آره لرنده کی تفرقه يانغینلری سوندوردی : تبليغ ایتدیکی حقوق وحدود الهیه اوکند . بوتون ارباب قیامه بويون اکیدردی . قلبلری يرلشدیرمه يه ، آره ده اخوت وجوده کتيرمه يه اودرجه لرده چالیشدی که حقک سایه مرحمتده هپسی ری برينک قارداشی اولدی .

مع مافیه مسلمانلق بوقدرله قناعت ایتدی . مؤمنلره اهل کتاب آره سنده صالح و مسالمت يرلشدیرمک ایستدی . ايشته بومقصدله درکه مسلمانلرک حار اولديغی حقوقک عینى اهل کتابه ده تشميل ایتدی . مصاهرک تأمین اید چکی رابطه لری ، مناسبتلری استحصال ايچون مسلمانلرک اهل کتابدن اولان قادینلره اولملرینه مساعدده کوستردی . بر اركک طوتوب اوله نیور . آلدینی قادینله اولجه هيچ بر رابطه لری ، يا خود قراسلری يوق ايکن جناب حق بولرک آره سنده

۱] هر نفس قازاندینی عمله مقابل رهندر .

۲] کيم ذره اغیرلغنده خير ایشلرله اونی کورور ، کيم ذره اغیرلغنده شر ایشلرله اونی کورور .

۳] هيچ برکناهکار نفس باشقه برکناهکارک وبالی يوکلمز .

۴] هرکس قازاندینی عمله مقابل رهندر .

۵] ومن یکسب انما فاعله یکسبه على نفسه وکان الله علیا حکیم . - سورة نساء .

قرآن عظیم الشانہ جناب اللہ پیغمبرینہ و افراد امتدن ہر برینہ خطاباً (و قل رب زدنی علماً - سورۃ طہ) پیوریور . جناب رب العالمیندن دائماً تزیید علمی طلب ایتک مؤمنک وظیفہ سی اولدیفنی کوستریور (هل یستوی الذین یعلمون والذین لا یعلمون - سورۃ زمر) دیور ، عالم ایله غیر عالمک مساوی اولمیه جغنی سوبلیور . (یرفع اللہ الذین آمنوا منکم والذین اتوا العلم درجات - سورۃ مجادلہ) اهل ایمانک درجہ سی رفیع اوله جغنی وعدایله برابر عالمک درجاتی دها یوکسک اولدیفنه اشارت ایدیور . صوکره ، پیغمبر من (طلب العلم فریضه علی کل مسلم ومسلمه) حدیث شریفی کی بر چوق احادیثه طلب علمه تشویق پیوریور و ارکک ، دیشی هر مسلمان عامک لزومی تصریح ایله یور . هر مسلمان سلوک ایدہ چکی مسلک حیاته کوره طلب علمه چالیشه جقدر . چونکه اعمال متفاوتدر و هر مسلکک ایجاب دینی و دنیویسی باشقہدر . بونک ایچون هر مسلک اربابنک کندینہ مخصوص بروجیہ دینیہ و علمیہ سی واردر . توزیع اعمال صورتیله بوجانبک تحصیلی دین اسلام بر وظیفه کوسترمشددر . بوندن باشقہ کافہ علومی جمع ایتک امتک هیئت اجتماعیہ سی ایچون بر فریضہدرکه بوکا لسان شرعده فرض کفایہ دیرلر . علماء اسلامدن حضرت محی الدین العربی قدس سرہ دیورلرکه (اویلت علوم الاوّلین والاخرین) حدیث شریفی موجبجه پیغمبر اولین و آخرینک علومنی جائز ایدی . او پیغمبره وارث اوله بیلیمک و (العلماء ورثه الانبیاء) حدیث شریفنک مضموننی تطبیق ایدہ بیلیمک ایچون امت اسلامیہ نک علوم اولین و آخرین جمع و درج ایتک چالشمسی لازمدر . بناء علیہ بونک علمی و فونک کافہ سنی اوکرمک چالشمق مسلمان هیئت اجتماعیہ نک وظیفه سیدر . بووظیفهده قصور ، امتک انحطاطنه بادی اولور .

حاصلی مسلمان بشیکدن قبره قدر طلب علم ایله مکلفدر . مسلمان یا عالم ، و یا متعلم و یا مستمع اوله جقدر . پیغمبر من : بونلرک دردنجیسی قالان محو اولور ، پیورمشددر . جناب اللہ قرآنده (انما یخشى الله من عباده العلماء) پیوریور . الاهدن الحق عالم قوللری قورقارمش ، الاهی بیلیمین الاهدن قورقمسینی نایلسون . علم اوله برنورددرکه خلوص قلب ایله تحصیل ایدیلیر ایسه همه حال معرفه الله ایصال ایدر . علما میاسنده کورونوبده الاهی بیلیمینلرک بوقصوری علملرینک ایجابی دکل ، حیاتیلرنده کی افراط و تفریطک نتیجه سیدر . چونکه علوم نظریهده کشف حقیقت ایدہ بیلیمک ایچون انصاف واعتدال شرطدر . تعصب کشف حقیقته مانعیدر . دینسزلک تعصبی التزام ایدیلیرک تعقیب اولنان علم و فلسفه دائماً وحدانیت الهیهی اثبات ایدہ کلشدر . احکام نبوتده دخی علمک رد ایدہ بیلیمه چکی برشی بوقدر . حق اونلرک جمله سی بشریتک اک مهم معلوماتیدر .

او معلوم اولان متقابل مودت و مروتی وجوده کتیریور . دها صوکره ، بو رابطه نک تأثیری هر ایکسینک یاقین ، اوزاق نادر خصم لری ، بیلدکلری وارسه جمله سنه شامل اولق صورتیله بویوک بر جماعت آردسندہ قارشیلقلی محبتله ، تعاونلره سبب اولیور . مصاهر تک باشقہ امتلرده بیلہ کورولن بوتأثیری عرب قبیله لری اوزرنده نادر مهم اولق ایجاب ایدر ، دوشونولسون . چونکه عربلرده بر ارکک دیگر قبیله دن برقادین آنجه عادتاً اوقیله نک بوتون افرادیلہ ، حق بوتون متفقریلہ معاهده عقد ایتمش اولور . بویوزدن درکه صدر اول مسلمانلریله اهل کتاب آردسندکی رابطه لری کولکشدیرمک ، قارشیلقلی محبت و شفقت حسلری یامق خصوصندہ بوقانونک بک بویوک تأثیری کورولمشدی .

شاید اهل کتابدن قادیان آلان برمسلمان حسابنه اسلامک قبول ایتدیکی مساعداتی یهودیلکله خرسدیانلقده برمسلمان قادیان ایچون تکفل ایتمش بولونسهیدی اوزمان دین اسلام مسلمان قادیانلرینک اهل کتابه وارمه لرینہ رضا کوسترددی . لکن بریکیلرک کرک قانونلری ، کرک کلیسارینک تعلیماتی صالح و مسالمتک ترقیسنه قارشی دائماً حائل کسلدیکی ایچوندرکه اسلام مصاهرت مسئله سنده یالکیز برنجی شق ایله اکتفایه مجبور اولیور . بو مساعدہ بیده زوجہ غیر مسلمه ایچون حریت اعتقادی ، حریت عبادتی متکفل اولدقدن وقاریسنک امور دینیہ سندن هر هانکی برینہ مداخله یی زوج مسلمنه تمامیلہ تحریم ایتدکدن صوکره و بریور .

مسلمانانی

مانع ترقی دکل ، ضامن ترقیدر

آمریکا کنجلیرنه ویریلک اوزره اوراده کی مسلمان طلبه مرک رجاری اوزرینہ متفکرین علمای اسلامیه دن الماولی حمدی افندی حضرتلری طرفدن تحریر اولنوب آمریکایه کوندریلن قونفرانسک مابعدیدر :

بورایه قدر اجمال ایتدیکمز اساسات اسلامیه قلب مؤمنک تجهیزات ابتداییه سیدر . مؤمن بوعقیده سی فتوردن ، ضعفدن محافظه ایدہ بیلیمک ایچون اول امرده بعض عبادات بدنیہ و مالیہ ایله ده مکلفدر . بونلرک باشلیجه لری صلاۃ ، صوم ، ذکات ، حجدر . بنای اسلام دینلن بواعمال ، اسلامیتک بنای عملیسی تشکیل ایدر . اسلامک فیض کاملی اصل بوندن صوکره باشلا یا جقدر .

بو تجهیزات ابتداییه دن صوکره وظائف اسلامیه نک اک مهمی کسب علم و معرفتہ سی ایتکدر . دین اسلام بالاده بیان ایتدیکمز وجهله حیساندن زیاده عقل و فکره اعتنا ایتمش و حق و حقیقتہ محبتی اساس هدایت بیلیمش اولدیفندن علمه بک زیاده تشویق ایله مشدر .